

Stanowisko Pracowni w sprawie nowoplanowanych inwestycji narciarskich w Beskidzie Sądeckim

W związku z uchwałą Rady Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna nr XI/126/2007 w sprawie przystąpienia do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Muszyna przedstawiamy stanowisko.

W związku z uchwałą Rady Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna z dnia 28 września 2007 r. nr XI/126/2007 w sprawie przystąpienia do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Muszyna, oraz innych uchwał związanych z zagospodarowaniem przestrzennym Muszyny, związanych z budową w Beskidzie Sądeckim nowych wyciągów oraz tras narciarskich wraz z infrastrukturą towarzyszącą przedstawiamy stanowisko Stowarzyszenia Pracownia na rzecz Wszystkich Istot w przedmiotowej sprawie.

1. Realizacja przedsięwzięć związanych z budową kompleksu narciarskiego będzie się wiązać z niedopuszczalnie negatywnym poziomem oddziaływania na przyrodę Beskidu Sądeckiego. Według dotychczas zgromadzonej dokumentacji, wpływ ten będzie związany z:
 - przerwaniem naturalnych tras migracyjnych zwierząt, uszczupleniem ich bazy pokarmowej i rozwojowej, naruszeniem ciągłości ekologicznej siedlisk ich występowania oraz zaburzeniem kluczowych struktur ekologicznych,
 - degradacją walorów przyrodniczych, których istnienie zakwalifikowało obszar Beskidu Sądeckiego do objęcia prawnymi formami ochrony przyrody (park krajobrazowy, Natura 2000, rezerwat przyrody),
 - intensywnym natężeniem negatywnych zjawisk erozyjnych i hydrologicznych.

Powyższe fakty wskazują, iż realizacja inwestycji jest niedopuszczalna ze względu na brak możliwości akceptacji tak negatywnego oddziaływania na obszar Beskidu Sądeckiego, a pośrednio także i na inne obszary (obszar Beskidu Sądeckiego jest istotnym korytarzem ekologicznym pomiędzy innymi obszarami Natura 2000, wchodzącym w skład międzynarodowej sieci ECONET).

2. Koncepcja powiększenia kompleksu narciarskiego w Beskidzie Sądeckim była już rozpatrywana na różnych szczeblach administracji ochrony przyrody. Obecny etap analizowania sprawy jest de facto ponownym rozpatrywaniem już raz rozstrzygniętego zagadnienia. Zostało one zakończone brakiem udzielenia zgody na realizację przedsięwzięcia. Podejmowanie kolejnych prób przeforsowania idei przedsięwzięcia jest jawnym dążeniem do naruszenia przepisów o ochronie przyrody.
3. Przypominamy, iż w sprawie powiększenia kompleksu narciarskiego w Beskidzie Sądeckim zbieżne stanowisko wyrażały już trzy organy ochrony przyrody, kluczowe dla ochrony Beskidu Sądeckiego. Wskazywano, że inwestycja polegająca na zbudowaniu przedmiotowego kompleksu narciarskiego jest niezgodna z prawem oraz z zasadami ochrony przyrody. Mowa tu w szczególności o:
 - Postanowieniu Ministra Środowiska z dnia 6 września 2006 r., utrzymującym w mocy zaskarżone przez Burmistrza Muszyny postanowienie Dyrektora Popradzkiego Parku Krajobrazowego z dnia 24 maja 2006 r., w którym nie uzgodniono projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu sportowo - rekreacyjnego

- „Szczawniczek” na terenie wsi Złockie i Jastrzębik,
- Postanowieniu działającego z upoważnienia Wojewody Małopolskiego Dyrektora Popradzkiego Parku Krajobrazowego z dnia 24 maja 2006 r., w którym odmówiono pozytywnego uzgodnienia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu sportowo - rekreacyjnego „Szczawniczek” na terenie wsi Złockie i Jastrzębik,
 - Piśmie Dyrektora Wydziału Środowiska i Rolnictwa Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego z dnia 1 czerwca 2006 r., w którym wyrażono pełne poparcie dla działań podejmowanych przez Dyrektora Popradzkiego Parku Krajobrazowego.

Przytoczone powyżej postanowienia organów państwowych są w pełni prawomocne i obowiązujące a w chwili obecnej nie ma żadnych prawnych i merytorycznych przesłanek do ich zmiany.

4. Istotnym jest przywołanie fragmentów ww. postanowienia Ministra Środowiska: *„Negatywne stanowisko Dyrektora Popradzkiego Parku Krajobrazowego podyktowane było ważnymi argumentami przyrodniczymi. Minister Środowiska podtrzymuje stanowisko organu pierwszej instancji, iż planowana inwestycja [...] będzie miała negatywny wpływ na walory przyrodnicze rejonu masywu Jaworzyny Krynickiej”*; *„Słuszne jest stanowisko Dyrektora Popradzkiego Parku Krajobrazowego [...] że planowana inwestycja przyczyni się do przzerwiania naturalnych tras migracyjnych zwierząt oraz naruszenia ciągłości ekologicznej siedlisk ich występowania, jak również degradacji siedlisk cennych gatunków roślin dla ochrony których został utworzony obszar Natura 2000 o kodzie PLH 120019 pod nazwą „Beskid Sądecki”*. Jak widać, stanowisko Ministra Środowiska nie jest uwarunkowane względami prawnymi, jest ono wynikiem analizy argumentów przyrodniczych.

Oznacza to, iż próby ponownego rozpatrywania planów inwestycyjnych na przedmiotowym terenie są nieracjonalne a powstanie inwestycji nie może odbyć się z poszanowaniem wartości przyrodniczych Beskidu Sądeckiego. Planowane inwestycje w znaczącym stopniu doprowadzą do nieodwracalnej dewastacji wartości przyrodniczych objętych kilkoma formami ochrony.

5. W świetle pojawiających się pozaprzyrodniczych argumentów promujących ideę budowy kompleksu narciarskiego należy przywołać fragment listu Dyrektora Wydziału Środowiska i Rolnictwa Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego adresowanego do Wojewody Małopolskiego: *„[...] uwagi zgłoszone przez Burmistrza Muszyny mają w tym przypadku drugorzędne znaczenie, gdyż istotą zagadnienia jest podjęcie inwestycji mającej ewidentnie negatywny wpływ na przyrodę tego terenu”*.
6. Należy wyraźnie podkreślić, że dyskusje dotyczące wypracowania sposobu zrealizowania inwestycji narciarskich na terenie Popradzkiego Parku Krajobrazowego są bezcelowe, gdyż przepisy europejskie dotyczące sieci Natura 2000 jasno wskazują, iż w tym konkretnym przypadku inwestycja jest niedopuszczalna. Aby przedsięwzięcie (inwestycja), negatywnie oddziałujące na przedmiot ochrony mogło być realizowane, zgodnie z art. 6 Dyrektywy Siedliskowej - 6(3) i (4). Art 6 (4) muszą być spełnione następujące warunki jednocześnie:
- brak rozwiązań alternatywnych
 - udowodniony nadrzędny interes publiczny
 - wdrożenie skutecznych środków łagodzących i kompensujących

Trudno jednoznacznie wskazać w oparciu o przesłanki merytoryczne, iż nie ma rozwiązań alternatywnych dla budowy tras narciarskich wraz z infrastrukturą towarzyszącą, jeśli chodzi o rozwój turystyczny regionu, bo to właśnie temu celowi ma służyć planowana infrastruktura turystyczna. Ponadto trudniej udowodnić nadrzędny interes publiczny dla planowego przedsięwzięcia gdyż w sposób oczywisty nie będzie ona służyć całemu społeczeństwu.

7. Należy podkreślić, iż plany realizacji przedmiotowej inwestycji powinny być rozpatrywane w powiązaniu z innymi przedsięwzięciami, jako inwestycja o charakterze międzygminnym. Ważnym aspektem tego zagadnienia jest fakt, iż miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz poszczególne decyzje administracyjne są wydawane na szczeblu każdej z gmin, co w praktyce oznacza rozpatrywanie poszczególnych fragmentów inwestycji, któremu brak strategicznego podejścia do całości problematyki. Sytuacja taka jest niezgodna z Dyrektywą Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków niektórych publicznych i prywatnych przedsięwzięć dla środowiska, która nakazuje poddanie całej inwestycji procedurze oceny oddziaływania na środowisko, a nie jej sztucznie wydzielonych fragmentów.
8. Wyżej wymieniona inwestycja, jako sprzeczna z prawem europejskim, nie może być sfinansowana ze środków pomocowych Unii Europejskiej. Wszelkie próby jej współfinansowania z jakichkolwiek europejskich środków finansowych nie mają szans powodzenia, gdyż napotkają na opór Komisji Europejskiej.
9. W przypadku powstania przedmiotowej inwestycji, dojdzie do rażącego naruszenia krajowych i unijnych przepisów o ochronie przyrody. Dążenie do realizacji przedsięwzięcia spotka się z reakcją środowisk naukowych, organizacji ekologicznych oraz organów stojących na straży prawa.
10. Zaznaczamy, iż w świetle orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości szczególnego znaczenia nabiera zasada prewencyjności: do czasu zatwierdzenia obszaru Natura 2000 „Beskid Sądecki” przez Komisję Europejską, nie wolno zezwalać na przedsięwzięcia mogące negatywnie oddziaływać na ten obszar, nawet jeśli stoją za tym przesłanki w postaci „nadrzędnego interesu publicznego” i nie istnieją warianty alternatywne.

Przedstawione powyżej informacje wskazują, iż budowa w Beskidzie Sądeckim nowych wyciągów oraz tras narciarskich łączących dotychczasowe stacje narciarskie Wierchomla, Jaworzyna, Słotwiny z drogą krajową Nowy Sącz-Krynica – stoi w rażącej sprzeczności z prawem i zasadami ochrony przyrody.

Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, posiłkując się głosem naukowców, przyrodników i prawników, wykorzysta wszelkie dostępne środki prawne mające na celu niedopuszczenie do realizacji przedsięwzięcia.

Do wiadomości:

- Główny Konserwator Przyrody, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa
- Urząd Gminy w Muszynie, Rynek 31, 33-370 Muszyna
- Zarząd Popradzkiego Parku Krajobrazowego, ul. Daszyńskiego 3, 33-340 Stary Sącz
- Marszałek Województwa Małopolskiego Marek Nawara
- Prof. dr hab. Henryk Okarma, Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie
- Prof. dr hab. Zbigniew Mirek, Instytut Botaniki PAN w Krakowie
- Dr Bożena Kotońska, Wojewódzki Konserwator Przyrody, Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie
- Mgr inż. Stanisław Sennik, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krakowie
- Prof. dr hab. Janusz Żmija, Rektor Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja
- Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu, Starosta Jan Golonka
- Pan Wojciech Waliszewski, Redaktor naczelny miesięcznika „Nasz Beskid”
- Urząd Miasta i Gminy Piwniczna, Burmistrz Miasta i Gminy Piwniczna
- Urząd Gminy Łabowa
- Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej w Krakowie, Dyrektor P. Jerzy Kapłon
- Towarzystwo Miłośników Ziemi Muszyńskiej, Prezes P. Adam Mazur

Monitoring działań inwestycyjnych prowadzony jest w ramach ogólnopolskiego projektu „Budowanie międzysektorowej platformy współpracy dla zapobiegania i rozwiązywania konfliktów na linii: przyroda-infrastruktura-społeczeństwo w Karpatach”, realizowanego przez PnrWI i współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej. Za monitoring odpowiada Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, poglądy w nim wyrażone nie odzwierciedlają w żadnym razie oficjalnego stanowiska Unii Europejskiej.